

РЕШЕНИЕ

№ 677

гр. Кюстендил, 07.07.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – КЮСТЕНДИЛ, XV-ТИ СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и трети юни през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Калин К. Василев

при участието на секретаря ИРЕНА АНДР. АЛЕКСАНДРОВА
като разгледа докладваното от Калин К. Василев Гражданско дело №
20231520100506 по описа за 2023 година

Съдът е сезиран с искова молба с вх. №2432/10.03.2023 г. от В. Й. К., ЕГН: *****, с адрес: с. Таваличево, чрез адв. Й. Т., против Народно читалище „Христо Ботев 1920“, с. Таваличево, общ. Кюстендил, ЕИК: 000253306, с адрес: с. Таваличево, п. к. 2538, представлявано от неговия председател И.Д.К..

В исковата молба се твърди, че ищцата, по силата на Трудов договор № 1/15.07.2003 г., заемала длъжността „секретар“ при ответника. Навеждат се твърдения, че през целия период на сключения трудов договор ищцата изпълнявала съвестно задълженията си и спазвала изискванията за длъжността си. Твърди се, че през месец януари 2023 г., докато била в болничен, ищцата получила телефонно обаждане от представляващата Народно читалище „Христо Ботев 1920“ И.К., която я уведомила, че е било взето решение за прекратяване на трудовото й правоотношение. Това се дължало на обстоятелството, че ищцата имала отпусната пенсия за осигурителен стаж и възраст, считано от 19.09.2022 г. Съобщено й било, че следвало да се яви на 01.02.2023 г. за предаване на ключовете от читалището и получаване на заповедта за уволнение. Сочи се, че не отговаря на истината твърдението, че на ищцата била отпусната пенсия, а наред с това – не били спазени и процедурите по прекратяване на трудовото й правоотношение.

Поддържа се искане за постановяване на решение, с което съдът да признае извършеното уволнение за незаконно, да отмени Заповед № 1/01.02.2023 г. за прекратяване на Трудов договор № 1/15.07.2003 г., както и на основание чл. 344, ал. 1, т. 2 от КТ да възстанови ищцата на заеманата от

нея преди уволнението длъжност. Освен това, на основание чл. 344, ал. 1, т. 3 от КТ, претендира осъждане на ответника да заплати обезщетение за периода от 01.02.2023 г. до възстановяването на ищцата на работа, ведно със законната лихва от 07.03.2023 г.

В срока по чл. 131 от ГПК ответната страна е депозирала писмен отговор. Навежда доводи за допустимост, но неоснователност на предявените искове. Не се спори, че ищцата работила при ответника. Сочи се, че ищцата била придобила право на пенсия на 19.09.2022 г. Размерът на пенсията на ищцата за месец януари 2023 г. бил 396, 95 лв., който размер се потвърждавал от удостоверение, издадено от НОИ – Кюстендил.

Поддържа се искане така предявените искове да бъдат отхвърлени като неоснователни.

В съдебно заседание исковата молба се поддържа от ищцовата страна, а ответникът иска нейното отхвърляне.

Съдът, след като взе предвид доводите на страните, и като обсъди събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност, приема за установено от фактическа страна следното:

Със Заповед № 1/01.02.2023 г. на председателя на Народно читалище „Христо Ботев 1920“, с. Таваличево – И.К., е прекратено трудовото правоотношение с ищцата В. Й. К., която заемала длъжност „секретар“ на Народно читалище „Христо Ботев 1920“, с. Таваличево. Прекратяването на трудовото правоотношение е на основание чл. 328, ал. 1, т. 10 от КТ – поради пенсиониране – отпусната пенсия за осигурителен стаж и възраст, считано от 19.09.2022 г.

По делото е представено платежно нареждане от „Интернешънъл Асет Банк“ АД – Кюстендил от 01.02.2023 г., от което е видно, че работодателят и ответник в настоящото производство е изплатил на ищцата парична сума в размер на 7 266, 43 лв., представляваща: обезщетение на основание чл. 222, ал. 3 от КТ в размер на брутното трудово възнаграждение на ищцата за период от шест месеца, както и обезщетение на основание чл. 224, ал. 1 от КТ за неизползвания от ищцата платен годишен отпуск.

По делото е представена покана за извънредно заседание на Читалищното настоятелство на Народно читалище „Христо Ботев 1920“, с. Таваличево на 12.01.2023 г. от 13,30 ч., с дневен ред обсъждане и одобрение за свикване на извънредно събрание, на място, дата и час с изготвяне на дневен ред.

Представен е по делото и Протокол № 1/12.01.2023 г., съгласно който на 12.01.2023 г. от 13, 30 ч., в компютърната зала на Народно читалище „Христо Ботев 1920“, с. Таваличево е проведено извънредно заседание, чийто дневен ред включва обсъждане и одобрение за свикване на извънредно заседание, на

място, дата и час с изготвяне на дневен ред. На заседанието са присъствали членовете И.Д.К. (председател), Д.Й.Т. (член), Д.Г.П.-М. (член). Не са присъствали М.М.Н. (член) – поради здравословни проблеми, изискващи престой в болница, както и ищцата В. Й. К. (член) – съгласно протокола ищцата отказала да подпише поканата за извънредното заседание по причина, че била в болничен. На извънредното заседание е взето решение и е насрочена дата за извънредно заседание, което да се проведе на 24.01.2023 г. от 13:30 ч. в сградата на Народно читалище „Христо Ботев 1920“. Изготвен е дневен ред за предстоящото на 24.01.2023 г. извънредно заседание, включващ като една от точките избор на секретар на Народно читалище „Христо Ботев 1920“, с. Таваличево.

Изготвена е Покана за провеждане на събрание на Настоятелството на Народно читалище „Христо Ботев 1920“, с. Таваличево, на дата 24.01.2023 г. от 13,30 ч., съгласно която всички членове на настоятелството, а именно – В. К. – ищцата в настоящото производство, М.Н., Д.Т. и Д.П.-М., са били уведомени за датата, часа, мястото на провеждане, както и за дневния ред на събранието.

По делото е представен Протокол № 2 от 24.01.2023 г., съгласно който на 24.01.2023 г. в сградата на Народно читалище „Христо Ботев - 1920“, с. Таваличево, е било проведено съвместно заседание на Настоятелството и Проверителната комисия на Народно читалище „Христо Ботев - 1920“. На проведеното заседание са присъствали членовете на Читалищното настоятелство, а именно: И.К. (председател), Д.Т. (член), М.Н. (член) – М.Н. е присъствала чрез обществена онлайн връзка, поради болничен престой, и Д.П.-М. (член). Съставът на Проверителната комисия също е присъствал от заседанието, видно от същия Протокол № 2 от 24.01.2023 г. – И.В., Ю.С. и А.Б.. Своего присъствие членовете на Настоятелството и тези на Проверителната комисия са удостоверили с подписи в протокола от проведеното заседание на 24.01.2023 г. Ищцата в настоящото производство – В. К., която е член на Настоятелството на Народно читалище „Христо Ботев - 1920“, не е присъствала на проведеното заседание. Председателят на Настоятелството на Народно читалище „Христо Ботев - 1920“ е предложил като точка първа от дневния ред на проведеното заседание да бъде разгледан изборът на нов секретар на Народно читалище „Христо Ботев - 1920“ като предложеният дневен ред е приет от Настоятелството с четири гласа „за“, нула гласа „против“ и нула гласа „въздържал се“. В рамките на проведени разисквания по точка първа от дневния ред на заседанието е предложено освобождаването на В. К. от длъжността „секретар“ на Народно читалище „Христо Ботев - 1920“. Това предложение е подложено на явно гласуване, в рамките на което резултатът е бил четири гласа „за“, нула гласа „против“ и нула гласа „въздържал се“. В резултат на гласуването, е взето решение и е освободена В. К. от длъжността „секретар“ на Народно читалище „Христо Ботев - 1920“, считано от датата на взимане на решението. Посочени са мотиви за така взетото решение, а именно – придобито право на пенсия,

неизпълнение на трудовите задължения, редовно неявяване на работа без основание, неосъществяване комуникация между секретаря на Читалището и ръководните му органи, неподдаване на информация към Настоятелството и Проверителната комисия за извършените разходи от Читалището, необсъждане и гласуване решения за провеждане на мероприятия. В рамките на същото заседание от 24.01.2023 г. е било представено предложение за назначаване на нов секретар на Народно читалище „Христо Ботев - 1920“ като е предложено лицето А.Г. и след проведени разисквания, чрез явно гласуване на членовете на Настоятелството, с четири гласа „за“, нула гласа „против“ и нула гласа „въздържал се“, е решено лицето А.Г. да бъде назначена на длъжността „секретар“ на Народно читалище „Христо Ботев – 1920“.

По делото е представено Писмо с изх. № 1029-09-142#1 от 31.01.2023 г. на директора на ТП на НОИ – гр. Кюстендил, във връзка с искане на ответника за предоставяне на информация относно размера на получаваната пенсия от ищцата В. К., с което писмо приложено е изпратено удостоверение за получаваните от В. К. пенсии и добавки.

Удостоверение с изх. № 1029-09-142 от 30.01.2023 г. е издадено в уверение на това, че В. К. получава лична пенсия за осигурителен стаж и възраст на основание чл. 68, ал. 3 от КСО, която пенсия е безсрочна и за месец януари 2023 г. е в размер на 396, 95 лв. Началната дата на пенсията е 19.09.2022 г.

Останалите писмени доказателства по делото са неотнормими към спора, поради което не следва да се анализират и въз основа на тях да се базират правните изводи.

При така установените фактически обстоятелства по делото, съдът приема от правна страна следното:

По допустимостта: Предявената претенция в случая е допустима, тъй като исковата молба е постъпила в съда на 10.03.2023 г., а прекратяването е считано от 01.02.2023 г. Следва да се държи сметка, че двумесечният срок по чл. 358, ал. 1, т. 2 от КТ е спазен. Единствено за пълнота ще се посочи, че същият срок, съгласно константната практика на ВКС, е давностен, а не преклузивен, поради това съдът не може по свой почин да направи извод, че исковата молба е недопустима, а само при релевирано възражение от насрещната страна. Това е така, тъй като давността по чл. 358 от КТ е материалноправен институт /така в Решение от 03.09.2020 г., постановено по гр. д. №1850 по описа за 2020 г. на СГС/.

По иска с правно основание чл. 344, ал. 1, т. 1 от КТ: Работникът, съответно служителът, разполага с правна възможност да иска отмяна на уволнението само с иска по чл. 344 ал. 1, т. 1 от КТ. Този иск е един и включва всички основания за незаконност от процедурно или

материалноправно естество. От неговата основателност е поставена в зависимост и преценката за основателност и на обективно съединените с него искове по чл. 344, ал. 1, т. 2 и т. 3 от КТ.

В съдебната теория и практика се възприема становище, че по исковете за отмяна на незаконно уволнение и възстановяване на предишната работа, които имат конститутивен характер – по чл. 344, ал. 1, т. 1 и 2 КТ, доказателствената тежест за установяване законността на уволнението пада върху работодателя, съответно той трябва да докаже законното упражняване на потестативното право да уволни работника или служителя. Искът по чл. 344, ал. 1, т. 3 от КТ е осъдителен, поради което доказването му е възложено на ищеца по отношение на всички елементи от фактическия му състав: незаконно уволнение, оставане без работа, вреда /пропусната полза/ и причинна връзка между тях.

Така именно е разпределена и доказателствената тежест в случая с доклада на съда.

Като основание за прекратяване на правоотношението е посочена нормата на чл. 328, ал. 1, т. 10 от КТ – при придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст.

Разпоредбата на чл. 328, ал. 1, т. 10 от КТ регламентира субективно преобразуващо право на работодателя. В рамките на тази разпоредба се предвижда, че работодателят може да прекрати трудовия договор, като отправи едностранно предизвестие в сроковете по чл. 326, ал. 2 от КТ, когато работникът или служителят е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст. Това основание за прекратяване на трудовото правоотношение изисква за своето приложение наличие на две предпоставки – необходимо е работникът или служителят да е натрупал определен осигурителен стаж, както и да е навършил определена възраст. За придобиване на правото на пенсия за осигурителен стаж и възраст тези две предпоставки трябва да съществуват кумулативно. Основанието по чл. 328, ал. 1, т. 10 от КТ е тясно свързано с разпоредбите на чл. 68 и чл. 68а от КСО.

Пенсията по своята същност представлява периодично плащане, което лицата, навършили определена възраст и притежавайки определен осигурителен стаж, получават, за да бъде осигурено тяхното жизнено съществуване, в период, когато законодателят презюмира, че те не са работоспособни. В рамките на чл. 68 и чл. 68а от КСО, законодателят е регламентирал пенсиите за осигурителен стаж и възраст. В рамките на тези разпоредби са уредени няколко вида пенсии за осигурителен стаж и възраст, които се различават по изискуемата възраст или количеството необходим стаж. Основната пенсия за осигурителен стаж и възраст е регламентирана в чл. 68, ал. 1 и ал. 2 от КСО, а в чл. 68, ал. 3 от КСО е регламентирана пенсията за осигурителен стаж и възраст при по-висока навършена възраст и недостатъчен стаж. В рамките на ал. 3 на чл. 68 от КСО се изисква като условие работникът или служителят да притежава най-малко петнадесет

години действителен осигурителен стаж.

В рамките на основанията за прекратяване на трудовото правоотношение, регламентирано в чл. 328, ал. 1, т. 10 от КТ работникът или служителът е придобил съответната необходима възраст и осигурителен стаж, за да упражни своето право на пенсия. Безспорен факт по делото е, че ищцата В. К. е работила по трудово правоотношение с ответника по настоящото производство – Народно читалище „Христо Ботев 1920“, с. Таваличево, към датата на връчване на Заповед № 1/01.02.2023 г. за прекратяване на трудовото й правоотношение. В настоящия случай, от писмените доказателства по делото /Удостоверение с изх. № 1029-09-142 от 30.01.2023 г., издадено от ТП на НОИ – гр. Кюстендил/ се установява, че ищцата В. К. е придобила и е реализирала правото си на пенсия за осигурителен стаж и възраст. Обстоятелството, че получаваната от ищцата пенсия е на основание чл. 68, ал. 3 от КСО, която изисква по-малък размер на придобит осигурителен стаж и по-висока навършена възраст, не променя същността на пенсията като такава за осигурителен стаж и възраст, която при наличие на законовите предпоставки, се отпуска на придобилия я работник или служител безсрочно. От писмените доказателства по делото е видно също, че началната дата на получаваната от ищцата пенсия за осигурителен стаж и възраст е 19.09.2022 г., която дата предхожда датата на издаване на заповедта за прекратяване на трудовото правоотношение на ищцата с ответника. В това отношение работодателят и ответник в настоящото производство е подходил правилно, тъй като е необходимо предизвестие за прекратяване на трудовото правоотношение да бъде отправено до работника или служителя след като същият вече е придобил право на пенсия, а не да го предхожда.

На следващо място, съдът намира, че решението за освобождаване на В. К., взето на извънредно заседание на 24.01.2023 г. на Настоятелството на Народно читалище „Христо Ботев 1920“, с. Таваличево, е взето при спазване на нормативната уредба и по-специално – Закона за народните читалища, както и Уставът на Народно читалище „Христо Ботев 1920“. Съгласно чл. 20, ал. 2, т. 5 от Устава на Народно читалище „Христо Ботев 1920“, Настоятелството притежава компетентност да назначава секретаря на читалището и утвърждава длъжностната му характеристика. Съгласно чл. 20, ал. 3 от Устава на Народно читалище „Христо Ботев 1920“, Настоятелството взема решение с мнозинство повече от половината от членовете си. Следователно, съдът счита, че решението за прекратяване на трудовото правоотношение на ищцата е взето при спазване правилата за мнозинство, тъй като, от писменото доказателство по делото Протокол № 2 от 24.01.2023 г. е видно, че решението е взето с четири гласа „за“, нула гласа „против“ и нула гласа „въздържал се“. От това следва, че и в този аспект работодателят и ответник в настоящото производство е действал законосъобразно.

Предвид неоснователността на иска с правно основание чл. 344, ал. 1, т.1 от КТ, следва да бъдат отхвърлени и обусловените иски с правно

основание чл. 344, ал. 1, т. 2 от КТ – за възстановяване на предишната работа и с правно основание чл. 344, ал. 1, т. 3, вр. с чл. 225, ал. 1 от КТ - за изплащане на обезщетение за времето, през което служителят е останал без работа.

По разноските:

Предвид изхода на спора и на основание чл. 78 от ГПК на ответника се дължат разноските в производството. Същите са поискани своевременно, доказано е да са извършени, с оглед представянето на договор за правна защита и съдействие, който има характер и на разписка, с оглед на което ищцата ще бъде осъдена да плати на ответника сума в размер на 780, 00 лв. – разноски на ответната страна.

Държавните такси по исковете, които се отхвърлят като неоснователни, следва да останат за сметка на бюджета на съдебната власт – арг. от чл. 359 от КТ, вр. чл. 83, ал. 1, т. 1 от ГПК, на осн. чл. 78, ал. 6 от ГПК.

По обжалването:

Настоящият съдебен акт може да се обжалва в 2-седмичен срок от датата на обявяването му, чрез Районен съд – Кюстендил пред Окръжен съд – Кюстендил, с оглед на това, че в съдебно заседание, проведено на 23.06.2023 г., бе посочено, че актът ще бъде обявен на 07.07.2023 г., откогато ще тече двуседмичният срок за обжалване.

Воден от горното, КРС

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ исковете на В. Й. К., ЕГН: *****, с адрес: с. Таваличево, против Народно читалище „Христо Ботев 1920“, с. Таваличево, общ. Кюстендил, ЕИК: 000253306, с адрес: с. Таваличево, п. к. 2538, представлявано от неговия председател И.Д.К., за отмяна на Заповед № 1/01.02.2023 г. за прекратяване на трудов договор, с която на основание чл. 328, ал. 1, т. 10 от КТ е прекратено трудовото правоотношение между страните, както и на основание чл. 344, ал. 1, т. 2 от КТ за възстановяване ищцата на заеманата преди уволнението длъжност „секретар“, и на основание чл. 344, ал. 1, т. 3, във вр. с чл. 225, ал. 1 от КТ за осъждане ответника да ѝ заплати парична сума, представляваща обезщетение за претърпените имуществени вреди за оставането ѝ без работа за периода от 01.02.2023 г. до възстановяването ѝ на работното място, ведно със законната лихва от 07.03.2023 г. до окончателното изплащане, като неоснователни и недоказани.

ОСЪЖДА В. Й. К., ЕГН: *****, с адрес: с. Таваличево, ДА ЗАПЛАТИ на Народно читалище „Христо Ботев 1920“, с. Таваличево, общ. Кюстендил, ЕИК: 000253306, с адрес: с. Таваличево, п.к. 2538, сумата в размер на 780 лв. /седемстотин и осемдесет лева/ – сторени разноси за адвокатски хонорар в настоящото производство.

Решението може да се обжалва в 2-седмичен срок от обявяването му чрез Районен съд – Кюстендил пред Окръжен съд – Кюстендил, /съобщена на страните в открито съдебно заседание от 23.06.2023 г.)- 07.07.2023 г., по арг. от разпоредбата на чл. 315, ал. 2 от ГПК.

Препис от решението да се връчи на страните, съгласно указанията в чл. 7, ал. 2 от ГПК.

Съдия при Районен съд – Кюстендил: _____